

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D. v právní věci žalobce: **ILBAU spol. s r. o.**, se sídlem Praha 5, Na Bělidle 198/21, zastoupeného JUDr. Martinem Michňákem, advokátem se sídlem Kolín, Karlovo náměstí 76, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, odbor stavební, se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2, za účasti osob zúčastněných na řízení: 1) NEXIMA, a. s. se sídlem Praha 5 – Řeporyje, K Třebonicům 100, zastoupené JUDr. Lubomírem Vojvodíkem, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 41, 2) M. V., zastoupená Ing. J. C., v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 3. 2008, č. j. 6 Ca 174/2007 - 109,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení: 1) NEXIMA, a. s. a 2) M. V. **nemají** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Stěžovatel se jako žalobce u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného stavebního odboru Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 28. 4. 2004, č. j. MHMP – 182404/2003/OST/Pi/Hn (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), kterým bylo změněno rozhodnutí stavebního odboru Úřadu městské části Praha 13 ze dne 6. 10. 2003, č. j. VYS-Rep 100-4076/03-Kř-Ros, ve věci nařízení odstranění stavby betonárky postavené na části pozemku č. parc. 64/1, k. ú.

Řeporyje, v severozápadní části areálu firmy NEXIMA, a. s., při ulici k Třebonicům, v Praze 5, bez stavebního povolení.

Městský soud nejprve rozsudkem ze dne 29. 11. 2005, č. j. 6 Ca 132/2004 - 73 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, když dospěl k závěru, že je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Nesrozumitelnost rozhodnutí městský soud spatřoval v tom, že žalovaný napadeným rozhodnutím jednak měnil výrok prvostupňového rozhodnutí správního orgánu a současně ve výroku napadeného rozhodnutí uvedl, že v ostatním se výrok napadeného prvostupňového rozhodnutí potvrzuje.

Ke kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 25. 6. 2007, č. j. 5 As 11/2006 - 100 rozsudek městského soudu ze dne 29. 11. 2005, č. j. 6 Ca 132/2004 - 73 zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud dovedl, že shora uvedený nedostatek nepředstavuje důvod pro to, aby napadené správní rozhodnutí muselo být považováno za nepřezkoumatelné.

Městský soud se proto v dalším řízení zabýval žalobou věcně a napadené správní rozhodnutí přezkoumal v rozsahu žalobních bodů.

V nyní napadeném rozsudku městský soud žalobu stěžovatele zamítl, když dospěl k závěru, že byly dány podmínky pro vydání rozhodnutí o nařízení odstranění stavby podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), a že žaloba nebyla podána důvodně.

Stěžovatel podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodu spočívajícího v nesprávném posouzení právní otázky městským soudem v předcházejícím řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

V kasační stížnosti stěžovatel namítal, že opatření stavebního úřadu ze dne 17. 3. 1999 a ze dne 23. 3. 2001, kterým bylo stavebním úřadem sděleno, že technologické zařízení není stavbou a nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení, bylo zrušeno rozhodnutím ze dne 29. 7. 2002 a ze dne 7. 11. 2002 nesprávně.

Stavebnímu úřadu byl totiž dle stěžovatele znám charakter zamýšlených prací, v nichž modernizace betonárky spočívala, a to jak na základě ohlášky, tak na základě místních šetření. Ve smyslu rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2001, č. j. 31 Ca 241/2000 - 20, je určení, zda se jedná o stavbu či nikoliv v pravomoci stavebního úřadu. Ten svým opatřením ze dne 23. 3. 2001 rozhodl, že se o stavbu nejedná a na základě tohoto opatření stavebního úřadu stěžovatel betonárku modernizoval. Dle stěžovatele je v rozporu s principem právní jistoty, aby bylo následně poté, co žalobce betonárku v dobré víře v souladu s opatřením stavebního úřadu nemalými náklady modernizoval, požadováno její odstranění. Stěžovatel má za to, že rozhodnutí, jímž bylo opatření zrušeno, bylo nesprávné a nezákonné.

Dle stěžovatele je nepřípustné, aby byla nařízením odstranění stavby (jako faktického důsledku zrušení uvedeného opatření ze dne 23. 3. 2001) dotčena ve velmi podstatné míře práva nabytá v dobré víře ve sdělení stavebního úřadu.

Jako další kasační námitku stěžovatel uvádí, že se městský soud nezabýval jeho žalobní námitkou spočívající v tom, že se odvolací správní orgán v žalobou napadeném rozhodnutí nezabýval jeho námitkou, že stavební úřad rozhodl (opatřením ze dne 23. 3. 2001), že se o stavbu nejedná, přestože před vydáním uvedeného opatření mu bylo známo jak umístění betonárky, tak charakter prací, v nichž bude modernizace spočívat, a to jednak ze skutečností uvedených v ohlášce (ze dne 13. 3. 2001), a jednak (a to především) z provedených místních šetření.

Městský soud v napadeném rozhodnutí nevzal v potaz žalobní námitku, že sám stavební úřad na základě znalosti konkrétních skutečností (z ohlášky a místního šetření) ve svém původním opatřením rozhodl, že není třeba stavebního povolení ani ohlášení, že se nejedná o stavbu.

Stěžovatel se neztotožňuje s argumentací městského soudu, že jednak bylo opatření zrušeno a jednak sdělením bylo reagováno na ohlášení takových prací, které nejsou shodné se skutečně provedenou stavbou.

Dle stěžovatele není pravdou, že by předmětné zařízení bylo umístěno jinde a jinak, než bylo uvedeno v ohlášení, a že by stavební úřad před vydáním opatření nedisponoval správnými a kompletními informacemi o ohlášeném záměru. Stavebnímu úřadu byly známy veškeré pravdivé informace. Pro změnu stanoviska co se charakteru prováděných prací jako stavby týče a pro vydání rozhodnutí o odstranění stavby nebyl zákonný podklad. Stěžovatel má dále za to, že v posuzované věci je nutno vzít v potaz jeho dobrou víru.

Dle stěžovatele vzhledem k okolnostem konkrétního případu by nařízení odstranění stavby bylo v rozporu s dobrými mravy. Kasační stížnost poukazuje v této souvislosti na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 4. 2002, sp. zn. Cdo 432/2002, dle kterého je třeba účelnost odstranění neoprávněně zřízené stavby hodnotit vždy s přihlédnutím ke všem okolnostem a k povaze každého jednotlivého případu. V rámci této volné úvahy soud musí přihlížet také k tomu, zda by odstranění stavby nebylo v rozporu s dobrými mravy, kdy se přihlíží zejména k povaze a rozsahu hospodářské ztráty, která by odstraněním stavby vznikla Soud musí v těchto případech porovnat hospodářskou a jinou ztrátu, která by odstraněním stavby vznikla, se zájmem na dalším využití stavby. Městský soud měl dle názoru stěžovatele celou věc posoudit v intencích výše uvedeného judikátu.

Stěžovatel dále poukazuje na rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 4. 1996, č. j. 10 Ca 70/96 - 25, podle něhož posouzení charakteru stavby v tom smyslu, zda se jedná o stavbu jednoduchou, je otázkou právní, soudem přezkoumatelnou. Hodnocení jejich technických znaků a stavebně technického uspořádání je otázkou odbornou, jejíž přezkoumání soudu nenáleží.

Další pochybení městského soudu stěžovatel spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky, že není vadou, pro kterou by bylo třeba napadené správní rozhodnutí zrušit, jestliže se žalovaný znaleckými posudky P. R. a Ing. P. H. detailně nezabýval, neboť na posouzení věci závěry v nich vyslovené nemohly mít žádný vliv. Dle stěžovatele se jedná o hodnocení technických znaků a stavebně technického uspořádání, tedy otázku odbornou a městský soud se stejně jako žalovaný, měli těmito znaleckými posudky detailně zabývat a vzít je v potaz ve smyslu rozsudku výše uvedeného.

Stěžovatel má za to, že v daném případě nebyly ani splněny podmínky dané ustanovením § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona k možnosti uložit odstranění stavby, neboť stěžovatel svůj záměr předestřený stavebnímu úřadu realizoval zcela v souladu s opatřením stavebního úřadu a v době realizace pro něj dle sdělení stavebního úřadu žádná povinnost opatřit si stavební povolení nevyplývala, rovněž oznámení nebylo třeba.

V kasační stížnosti stěžovatel současně navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal podané kasační stížnosti odkladný účinek, neboť demontáž, montáž a následné uvedení do provozu předmětného zařízení je finančně náročnou operací v řádech milionů korun.

Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek městského soudu zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti stěžovatele vyjádření, ve kterém uvedl, že podle jeho názoru a názoru městského soudu je předmětná betonárka stavbou, neboť jde o stavební dílo, výsledek stavební činnosti, které vzniklo montáží jednotlivých segmentů (tj. nosná rámová ocelová konstrukce, opláštění a zastřešení technologické části, zásobní síla, montované opěrné stěny skladového hospodářství štěrkopísků a kameniva, buňka velínu, sklad příměsí do betonu, nádrže recyklačního zařízení), které byly na místě osazeny, upraveny, připojeny a vybaveny technologií a celé stavební dílo bylo napojeno na areálové rozvody vody a elektřiny. Žalovaný je tak názoru, že městský soud posoudil správní uvážení stavebního úřadu, zda je betonárka stavbou, jako uvážení v souladu s vymezením pojmu „stavba“ stavebním zákonem v ustanovení § 139b) odst. 1 stavebního zákona, kde se za stavbu považují veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání. Předmětná betonárka byla dle žalovaného postavena na místě, kde se předtím žádná stavba nenacházela. Jde tedy o nově provedenou a umístěnou stavbu, jelikož provedením předmětné betonárky nedošlo ke změně stávající stavby. Dle ustanovení § 55 odst. 1 stavebního zákona se stavební povolení vyžadovalo, pokud stavební zákon a prováděcí předpisy k němu nebo zvláštní předpisy nestanovily jinak. V daném případě stavebník tuto stavbu zrealizoval a již více jak 6 let užívá bez povolení stavebního úřadu, neboť realizaci nové betonárky nebylo možné podřadit pod udržovací práce, stavební úpravy či drobné stavby (§ 139b odst. 7 a 8) jako stavby podléhající ohlášení (ustanovení § 55 odst. 2 a 3 stavebního zákona), ani nešlo o objekt z ohlašovacího či povoloovacího režimu vyloučený (ustanovení § 56 stavebního zákona). Zahájení řízení o odstranění stavby tak bylo oprávněné. Takovéto řízení může dle stavebního zákona být ukončeno dodatečným povolením stavby či nařízením jejího odstranění. Jelikož o dodatečné

povolení nebylo požádáno, bylo v souladu se stavebním zákonem nařízeno odstranění předmětné stavby.

Tvrzení stěžovatele, že stavba byla řádně ohlášena považuje žalovaný za nepravdivé. Podané „ohlášení“ nemělo náležitosti ohlášení uvedené v ustanovení § 10 vyhlášky č. 132/1998 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona, ve znění vyhlášky č. 492/2002 Sb., proto bylo souhlasné sdělení stavebního úřadu k tomuto ohlášení pro nezákonnost rozhodnutím stavebního úřadu ze dne 7. 11. 2002 č. j. VYS-STAP.4057/02-TH-Rozh. zrušeno (toto rozhodnutí nebylo stěžovatelem nijak napadeno). Dle žalovaného nelze „nezákonně“ ohlásit změnu části stávajícího objektu a domnívat se po obdržení „nezákonného“ souhlasného sdělení stavebního úřadu, že mohu v dobré víře postavit nový objekt na základě takového ohlášení v území, kde dle tehdy platného i současného územního plánu takový objekt postavit nelze. Původní betonárka, ke které se vztahovalo ohlášení, byla umístěna v jiné části areálu a dle technické zprávy ověřené stavebním úřadem dne 29. 6. 1983 sloužila pouze pro havarijní případ dodávky hotové betonové směsi, nikoliv k řádné každodenní výrobě maltových směsí. K tvrzení stěžovatele, že předmětná betonárka byla nesprávně věcně posouzena a že nebyly vzaty v potaz znalecké posudky, které sdělují, že mobilní zařízení pro výrobu maltových směsí není stavbou, žalovaný konstatuje, že posouzení zda jde či nejde o stavbu, je plně v kompetenci stavebního úřadu.

K návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti žalovaný uvádí, že není splněna podmínka souladu s veřejným zájmem, který je v dané věci jednoznačně určen územním plánem.

Ke kasační stížnosti stěžovatele podal vyjádření také zástupce osoby na řízení zúčastněné p. M. V., v němž např. uvedl, že na daném místě s funkčním využitím pro služby a nerušící výrobu se betonárky dle územního plánu nesmí stavět a zřejmě proto se ve stavebním ohlášení ze dne 13. 3. 2001 hovoří pouze o výměně mísícího zařízení pro výrobu maltových směsí nikoliv betonárce. Ohlášení obsahovalo řadu dalších nedostatků a zavádějících údajů. V ohlášení chybí např. údaj o č. parcely a katastrálním území, kde má být zařízení umístěno a zakres stavby do snímku katastrální mapy. Při ohlášení nebyly dodány projektové výkresy budované betonárky a tvrzení, že jde o zařízení na výrobu maltových směsí o menší kapacitě nebylo ničím doloženo. Další nepravdou v ohlášení je, že nové zařízení je ekologické, neprašné a hlučné. Hlučnost provozu betonárky je dána jednak vysokými nároky na přepravu ohromného množství hmot – jak dovoz materiálu, tak i odvoz betonu těžkou nákladovou dopravou – přeprava stovek tun materiálu za den. Velký hluk vzniká i při sypaní šterku do plechových násypek betonárky a také z provozu nakladače. Prašnost je dána jak dopravou, tak úniky cementu při přecerpávání, což je pro životní prostředí zvláště nebezpečné. Další nepravdivé tvrzení v ohlášení je, že „strojní zařízení“ je dostatečně vzdáleno od potoka i nejbližších obydlí. Nejbližší obydlí je vzdáleno 30 metrů od betonárky. Ohlášením tak byl stavební odbor de facto uveden v omyl. K tvrzení stěžovatele, že nová mobilní míchačka má menší kapacitu než původní stará betonárka, což přináší snížení dopravy, osoba na řízení zúčastněná uvádí, že stěžovatel zapomněl zdůraznit, že stará betonárka byla již předtím řadu let mimo provoz – nepotřebovala tedy ani žádnou dopravní obslužnost. Nedá se hovořit o kontinuitě výroby

betonu a nahrazení starého zařízení novým, ale jde o stavbu nové betonárky na jiné parcele s jiným parcelním číslem a na místě, kde to územní plán nepřipouští.

K tvrzení stěžovatele o postavení betonárky v dobré víře a odstranění stavby v rozporu s dobrými mravy, osoba na řízení zúčastněná ve svém vyjádření uvádí, že i kdyby v roce 2001 stěžovatel betonárku skutečně postavil v dobré víře, nemohl tak již učinit v roce 2003, kdy byla tato betonárka zcela od základů „modernizována“. Podstatné je, že tato neohlášená přestavba proběhla v době, kdy již bylo zahájeno řízení o odstranění stavby a stěžovatel tedy nejednal v dobré víře a de facto jednal v rozporu s dobrými mravy, neboť již věděl, že na tomto místě nesmí betonárky být.

K žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti osoba na řízení zúčastněná konstatuje, že nelze zohledňovat jen ekonomickou stránku věci, ale je nutné prosazovat celospolečenské zájmy – dodržování územního plánu, ochrana životního prostředí i zdraví lidu. Rozsudek městského soudu vzhledem k výše uvedeným skutečnostem osoba na řízení zúčastněná považuje za zcela správný.

Nejvyšší správní soud vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) přezkoumal napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná.

Nejvyšší správní soud úvodem shrnuje ze správního spisu vyplývající následující skutečnosti: Odbor výstavby Místního úřadu městské části Praha 13 opatřením ze dne 17. 3. 1999 schválil skutečné provedení vyjmenovaných staveb, mezi kterými je uvedeno i betonové mísící jádro. Dne 13. 3. 2001 došlo stavebnímu úřadu ohlášení společnosti HLADÍK-STAPO s. r. o., že v areálu v Praze 5 – Řeporyjích dojde k výměně starého mísícího zařízení pro výrobu maltových směsí za nové, které je v mobilním provedení a spočívá ve třech maloobjemových silech a dvou mobilních buňkách na kovových stojanech, ve kterých je umístěno míchací zařízení. Na toto ohlášení reagoval stavební úřad sdělením ze dne 23. 3. 2001, že technologické zařízení není stavbou a nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení. Výkon opatření ze dne 17. 3. 1999 byl pozastaven rozhodnutím odboru výstavby Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 28. 6. 2002 a poté stavební úřad rozhodnutím ze dne 29. 7. 2002 podle § 112 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, opatření ze dne 17. 3. 1999 zrušil. Výkon opatření ze dne 23. 3. 2001 byl pozastaven rozhodnutím odboru výstavby Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 16. 10. 2002 a poté stavební úřad rozhodnutím ze dne 7. 11. 2002 podle § 112 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, opatření ze dne 23. 3. 2001 zrušil.

Dne 16. 9. 2002 vydal stavební úřad oznámení o zahájení řízení podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, o odstranění stavby mísícího jádra maltových směsí na pozemku č. parc. 64/1, k. ú. Řeporyje, při ulici K Třebonicům, v Praze 5. Dne 24. 2. 2003 vydal stavební úřad pod č. j.: VYS-Rep 100-755/03-K-Ros rozhodnutí, kterým nařídil vlastníkově stavby společnosti ILBAU spol. s r. o. odstranění stavby mísícího jádra maltových směsí včetně rozvodů elektroinstalace a vody, postavené na části pozemku č. parc. 64/1, k. ú. Řeporyje, v severozápadní části areálu firmy NEXIMA, a. s. při ulici K Třebonicům, v Praze 5, postavené bez stavebního povolení. Toto rozhodnutí bylo

k odvolání společnosti ILBAU, spol. s r. o. zrušeno rozhodnutím odboru výstavby Magistrátu hl. m. Prahy ze dne 17. 6. 2003 č. j.: MHMP-54721/2003/VYS/Pi/Hn a věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Důvody pro zrušení prvostupňového rozhodnutí spatřoval odvolací orgán v nesprávném postupu při vymezování okruhu účastníků řízení, v nedostatečném a nejednoznačném označení odstraňované stavby a v nevyřešení dalších objektů v části areálu.

Po provedeném ústním jednání ze dne 21. 8. 2003 stavební úřad vydal dne 6. 10. 2003 rozhodnutí č. j.: VYS-Rep 100-4076/03-Kř-Ros, kterým podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona nařídil vlastníkově stavby společnosti ILBAU spol. s r. o. odstranění stavby betonárky postavené na části pozemku č. parc. 64/1, k. ú. Řeporyje, v severozápadní části areálu firmy NEXIMA, a. s., při ulici K Třebonicům, v Praze 5, bez stavebního povolení. K posouzení otázky, zda je betonárka stavbou či nikoliv, uvedl stavební úřad s odkazem na § 139b odst. 1 stavebního zákona, že při posuzování díla se nebere zřetel na jeho technické provedení nebo účel. O stavbu se jedná, jde-li o stavební dílo, tedy výsledek činnosti – provádění stavebních nebo montážních prací. Pro určení, zda se jedná o stavbu, rovněž není rozhodné, zda jde o věc movitou či nemovitost. V daném případě je betonárka stavebním dílem, vzniklým smontováním jednotlivých segmentů, které byly na místě osazeny, upraveny, připojeny a vybaveny technologií, a celé toto stavební dílo bylo napojeno na areálové rozvody vody a elektřiny. Betonárku je dle stavebního úřadu tedy třeba považovat za stavbu ve smyslu stavebního zákona.

Stěžovatel podal proti shora uvedenému rozhodnutí o nařízení odstranění stavby odvolání, o kterém bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 4. 2004 č. j.: MHMP-182404/2003/OST/Pi/Hn. Odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí změnil tak, že z části výroku vymezující části odstraňované stavby vypustil text „oplocení, tj. část pletiva s betonovou podezdívkou, oddělující betonárku od ostatních ploch areálu“. Dále vypustil podmínky pro odstranění stavby č. 3 a č. 4 a čísla závazných podmínek pro odstranění stavby č. 5, 6, 7 nahradil čísly 3, 4, 5.

V odůvodnění rozhodnutí odvolací orgán uvedl, že odvolatel jako stavebník stavby, která je předmětem tohoto řízení o odstranění stavby, nepožádal o dodatečné povolení stavby, ač o této možnosti byl poučen a neprokázal, že stavba je v souladu s veřejným zájmem.

Po výše uvedeném shrnutí obsahu správního spisu již Nejvyšší správní soud přistoupil k samotnému posouzení jednotlivých kasačních námitek:

Úvodem v posuzované věci Nejvyšší správní soud považuje za nutné vyjádřit se k namítané nezákonnosti rozhodnutí správního orgánu zrušujících opatření stavebního úřadu ze dne 17. 3. 1999 a ze dne 23. 3. 2001, a to rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 29. 7. 2002 a rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 7. 11. 2002 podle ustanovení § 112 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

Nejvyšší správní soud v nyní probíhajícím řízení přezkoumává zákonnost napadeného rozsudku městského soudu či případné vady řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o nařízení odstranění stavby před městským soudem. V tomto řízení o kasační

stížnosti nemůže Nejvyšší správní soud přezkoumávat zákonnost či nezákonnost rozhodnutí stavebního úřadu o zrušení opatření stavebního úřadu. Nejedná se totiž o úkon správního orgánu, který by zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, neumožňoval žalobci napadnout samostatnou žalobou ve správním soudnictví ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. Žalobce-stěžovatel takovou možnost měl, avšak jak tvrdí žalovaný a stěžovatel v tomto směru jeho tvrzení nezpochybňuje, takové možnosti nevyužil.

Podstata argumentace stěžovatele spočívá v tom, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné, neboť předmětná „betonárka“ není stavbou, dále, že stavební úřad na základě ohlášení a místního šetření vydal stanovisko, že technologické zařízení nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení, a že stavební úřad disponoval pravdivými informacemi, protože není pravdou, že realizace „betonárky“ proběhla jinak a jinde, než bylo stavebnímu úřadu ohlášeno. Stěžovatel argumentuje také dobrou vírou a nařízením odstranění stavby v rozporu s dobrými mravy.

Stěžovatel v kasační stížnosti sice jako stížní námitku uvádí nesprávné posouzení právní otázky městským soudem v předcházejícím řízení ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a to právní otázky, zda je předmětná „betonárka“ stavbou. Stěžovatel však zůstal pouze u obecného tvrzení o nesprávném posouzení uvedené právní otázky, svou námitku nijak nerozvedl a neuvedl, v čem městský soud ve svém názoru pochybil, či proč je jeho závěr nesprávný.

K otázce, zda je předmětná „betonárka“ stavbou, městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl: *„Pro posouzení věci není rozhodné, že se jedná o mobilní zařízení, rozhodující je posouzení provedení celého zařízení, které svým charakterem je stavebním dílem (nosná konstrukce, opláštění, montované stěny, připojení na rozvody). Při budování „betonárky“ šlo o činnost, při které byly využity různé materiály a jejímž výsledkem byl vznik daného objektu. Jak lze dovodit z popisu stavby, nejedná se pouze o umístění samotného mísícího zařízení, když míchačka je opláštěná a zastřešená, souvisí s ní skladové hospodářství surovin a je napojena na areálové rozvody vody a elektřiny. Odstraňovaná stavba tedy vznikla jako výsledek stavební činnosti.“*

Výše uvedený závěr městského soudu, že předmětná „betonárka“ je stavbou ve smyslu stavebního zákona považuje Nejvyšší správní soud za správný.

Více se ke stížní námitce nesprávného posouzení otázky, zda je předmětná „betonárka“ stavbou, Nejvyšší správní soud nevyjádřil, a to z důvodu, že stěžovatel tuto námitku uplatnil pouze v obecné rovině, bez uvedení jakékoliv argumentace.

Odlišná je již situace u další kasační argumentace stěžovatele, že stavební úřad na základě ohlášení a místního šetření vydal stanovisko, že technologické zařízení není stavbou a nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení, a že stavební úřad disponoval pravdivými informacemi a není pravdou, že realizace „betonárky“ proběhla jinak a jinde, než bylo stavebnímu úřadu ohlášeno.

Městský soud k této otázce v odůvodnění přezkoumávaného rozsudku uvedl, že „Pokud žalobce v žalobě poukazoval na to, že opatřením stavebního úřadu ze dne 23. 3. 2001 mu bylo sděleno, že zamýšlené zařízení nevyžaduje ani stavební povolení ani ohlášení a že stavebnímu úřadu byl před vydáním tohoto opatření znám stav věci, k tomu je třeba uvést, že jednak toto opatření bylo před vydáním napadeného rozhodnutí zrušeno a jednak tímto sdělením bylo reagováno na ohlášení takových prací, které nejsou shodné se skutečně provedenou stavbou. Nesprávný postup stavebního úřadu po ohlášení neznamená, že by nemělo a nemohlo být nařízeno odstranění díla, když stavební úřad dospěl k závěru, že se jedná o stavbu a že tato stavba byla postavena bez stavebního povolení.“

Nejvyšší správní soud neshledal pravdivým tvrzení stěžovatele, že záměr předestřený stavebnímu úřadu realizoval zcela v souladu s opatřením stavebního úřadu, neboť naopak považuje za podstatné to, že stěžovatel svůj záměr nerealizoval v souladu s ohlášením, kde o nosné konstrukci, opláštění a zastřešení technologické části, montovaných opěrných stěnách skladového hospodářství a napojení na rozvody vody a elektřiny nebyla vůbec zmínka. V písemnosti označené jako „Stavební ohlášení“ došlé stavebnímu úřadu je uvedeno, že „dojde k výměně starého mísícího zařízení pro výrobu maltových směsí za nové, které je v mobilním provedení a spočívá ve třech maloobjemových silech a dvou mobilních buňkách na kovových stojanech, ve kterých je umístěno míchací zařízení“. Ohlášení neobsahuje žádný náčrt a ani v něm není uvedeno označení parcely (respektive části parcel, nebo více parcel), na které se výměna uskuteční. Ze slovního popisu, který toto ohlášení obsahuje, nelze vyvodit jiný závěr, než že dojde k výměně starého mísícího zařízení pro výrobu maltových směsí za nové. Tomuto jasnému textu odpovídá odpověď stavebního úřadu ze dne 23. 3. 2001, že technologické zařízení není stavbou a nevyžaduje stavební povolení ani ohlášení. Ohlášením došlým stavebnímu úřadu dne 13. 3. 2001 nebyla ohlášena ta stavba, kterou následně stěžovatel realizoval a stěžovateli tedy nevzniklo právo stavby tak, jak ji realizoval. Ohlášení stavebnímu úřadu upravoval stavební zákon v § 57. V odst. 1 stanovil, že stavebník [§ 139 písm. d)] drobných staveb, stavebních úprav a udržovacích prací uvedených v § 55 odst. 2 a 3 je povinen jejich provedení předem písemně ohlásit stavebnímu úřadu. Stavební úřad může stanovit, že ohlášenou drobnou stavbu, stavební úpravu nebo udržovací práce lze provést jen na základě stavebního povolení. V odst. 2 stanovil, že ohlášenou drobnou stavbu, stavební úpravu a udržovací práce může stavebník provést jen na základě písemného sdělení stavebního úřadu, že proti jejich provedení nemá námitek. Pokud toto sdělení nebude stavebníkovi oznámeno do 30 dnů ode dne ohlášení anebo stavební úřad v téže lhůtě nestanoví, že ohlášená drobná stavba, stavební úprava či udržovací práce podléhá stavebnímu povolení, může ji stavebník provést. Právo stavby na základě ohlášení tedy mohlo vzniknout, za podmínek v zákoně stanovených, jen u drobné stavby, stavebních úprav a udržovacích prací. V daném případě nešlo o drobnou stavbu. Podle § 139b stavebního zákona odst. 7 drobnými stavbami jsou stavby, které plní doplňkovou funkci ke stavbě hlavní, a to a) stavby s jedním nadzemním podlažím, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 16 m² a výška 4,5 m, b) podzemní stavby, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 16 m² a hloubka 3 m. Podle odst. 8 za drobné stavby se považují také a) stavby na pozemcích určených k plnění funkcí lesa, sloužící k zajišťování provozu lesních školek nebo k provozování myslivosti, pokud jejich zastavěná plocha nepřesahuje 30 m² a výška 5 m, b) oplocení, c) připojení drobných staveb na rozvodné sítě a kanalizaci stavby

hlavní, d) nástupní ostrůvky hromadné veřejné dopravy, přejezdy přes chodníky, propustky apod. Nešlo také o stavební úpravu nebo o udržovací práce.

Ze správního spisu nevyplývá, že by se mezi ohlášením vlastníka areálu ze dne 9. 3. 2001 a vydáním stanoviska stavebního úřadu dne 23. 3. 2001 konalo místní šetření zmiňované stěžovatelem. Stěžovatel místní šetření nijak nekonkretizoval, neuvedl ani datum jeho údajného konání.

Nelze ani přisvědčit tvrzení stěžovatele, že stavebnímu úřadu byly známy veškeré pravdivé informace o ohlášeném záměru, a že veškeré potřebné informace a charakteristiky prováděné modernizace mu byly známy již z původního ohlášení a šetření před vydáním původního opatření. Ze správního spisu tyto stěžovatelem tvrzené skutečnosti totiž nevyplývají.

Ke stěžovatelem namítanému dotčení na právech nabytých v dobré víře Nejvyšší správní soud uvádí, že v posuzované věci nelze dospět k závěru o dobré víře stěžovatele z již výše uvedeného důvodu, že ohlášení vlastníka areálu ze dne 9. 3. 2001 (došlé stavebnímu úřadu dne 13. 3. 2001) bylo v rozporu s realizovaným dílem (o nosné konstrukci, opláštění a zastřešení technologické části, montovaných opěrných stěnách skladového hospodářství a napojení na rozvody vody a elektřiny nebyla v ohlášení vůbec zmínka).

K tvrzení stěžovatele, že není pravdou, že realizace „betonárky“ proběhla jinde, než bylo stavebnímu úřadu ohlášeno, Nejvyšší správní soud zjistil, že v ohlášení vlastníka areálu ze dne 9. 3. 2001 (došlém stavebnímu úřadu dne 13. 3. 2001) není dostatečně jasně konkretizováno či specifikováno místo pro umístění nového mísícího zařízení, jak již výše uvedeno. Obecně je zmíněn areál v Praze 5 – Řeporyjích, K Třebonicům 100 a nejasně je uvedeno: *„Aby byl vliv provozu zařízení co nejmenší a nenarušoval okolí, je umístění strojního mobilního zařízení na stávající odstavné zpevněné ploše v terénním zářezu“*. Za podstatné zde Nejvyšší správní soud považuje to, že vlastník areálu ohlásil výměnu stávajícího zastaralého zařízení pro výrobu maltových směsí za nové a nikoliv umístění nové stavby v jiné části areálu než bylo umístěno původní zastaralé mísící zařízení.

Předmětná betonárka tak byla postavena na jiném místě než původní zastaralé mísící zařízení (což stěžovatel naprosto nepopírá) a jedná se tedy o nově provedenou a umístěnou stavbu a nikoliv o výměnu mísícího zařízení pro výměnu maltových směsí za nové, jak bylo ohlášeno stavebnímu úřadu podáním ze dne 9. 3. 2001 (došlém stavebnímu úřadu dne 13. 3. 2001).

V kasační stížnosti stěžovatel dále brojí proti tomu, že se městský soud nezabýval žalobní námitkou, že se žalovaný nezabýval námitkou uplatněnou v odvolacím řízení, že ještě před vydáním opatření stavebního úřadu bylo stavebnímu úřadu známo jak umístění betonárky, tak charakter prací, v němž bude modernizace spočívat, a to ze skutečností uvedených v ohlášce a z místního šetření.

K výše uvedené námitce Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel v žalobě argumentoval následujícím způsobem: *„Není tedy pravdou, že by předmětné zařízení bylo*

umístěno jinak a jinde, než bylo uvedeno v ohlášení, a že by stavební úřad až posléze zjistil, že je vše jinak. S touto skutečností se rozhodnutí odvolacího orgánu nezabývalo.“

Je pravdou, že odůvodnění přezkoumávaného rozsudku městského soudu konkrétně na tuto žalobní argumentaci stěžovatele nereagovalo. Je také pravdou, že tato žalobní argumentace stěžovatele není jednoznačná a není z ní na první pohled zřejmé, čeho se stěžovatel touto žalobní argumentací domáhal. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že se stěžovatel touto žalobní argumentací pokoušel uplatnit námitku nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného pro nevypořádání se se všemi tvrzeními uvedenými stěžovatelem v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí stavebního úřadu.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že není pravdivým tvrzení stěžovatele, že se „s touto skutečností rozhodnutí odvolacího orgánu nezabývalo“, neboť žalovaný na argumentaci stěžovatele uvedenou v odvolání v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí reagoval, když konstatoval, že jde o nově provedenou a umístěnou stavbu, jelikož provedením předmětné betonárky nedošlo ke změně stávající stavby.

Skutečnost, že se městský soud k této žalobní argumentaci stěžovatele nevyjádřil nemohla mít vliv na přezkoumatelnost rozhodnutí městského soudu, a to z důvodu, že v posuzované věci byla důvodem pro nařízení odstranění stavby skutečnost, že stavebník stavby nepožádal o dodatečné povolení stavby, ač o možnosti podání dodatečného povolení byl stavebním úřadem poučen a neprokázal, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíly a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu a zájmy chráněnými zvláštními předpisy.

Nereagování městského soudu na uvedenou žalobní námitku stěžovatele je možno také přičíst jejímu nejasnému formulování.

Z důvodu, že žalobní tvrzení neshledal Nejvyšší správní soud pravdivým, dále z důvodu nejasného formulování žalobního tvrzení a z důvodu, že v posuzované věci byla důvodem pro nařízení odstranění stavby skutečnost, že stavebník stavby nepožádal o dodatečné povolení stavby, ač o možnosti podání dodatečného povolení byl stavebním úřadem poučen a neprokázal, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu a zájmy chráněnými zvláštními předpisy, Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou stížní námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu spočívající v nezabývání se žalobní námitkou.

Ke stěžovatelem namítanému pochybení městského soudu, že tento nevzal v potaz žalobní námitku, že sám stavební úřad na základě znalostí konkrétních skutečností ve svém původním opatření rozhodl, že není třeba stavebního povolení ani ohlášení, Nejvyšší správní soud uvádí, že na výše uvedené žalobní tvrzení městský soud v odůvodnění přezkoumávaného rozsudku reagoval, když uvedl, že jednak toto opatření bylo před vydáním napadeného rozhodnutí zrušeno a jednak, že tímto sdělením bylo reagováno na ohlášení takových prací, které nejsou shodné se skutečně provedenou stavbou.

Ve výše uvedeném postupu městského soudu Nejvyšší správní soud neshledal pochybení.

Jako další stížní námitku stěžovatel uvádí, že městský soud taktéž nesprávně posoudil právní otázku, že není vadou, pro kterou by bylo třeba napadené rozhodnutí rušit, jestliže se žalovaný detailně nezabýval znaleckými posudky, neboť na posouzení věci závěry v nich vyslovené nemohly mít žádný vliv.

Dle stěžovatele se městský soud stejně jako žalovaný měli znaleckými posudky detailně zabývat ve smyslu rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 4. 1996 č. j. 10 Ca 70/96 - 25, dle kterého posouzení charakteru stavby v tom smyslu zda se jedná o stavbu jednoduchou je otázkou právní, soudem přezkoumatelnou a hodnocení jejich technických znaků a stavebně technického uspořádání je otázkou odbornou, jejíž přezkoumání soudu nenáleží.

Argumentace stěžovatelem citovaným judikátem se nyní projednávané věci nedotýká a nebyla stěžovatelem vhodně zvolena. Městský soud v posuzované věci nehodnotil technické znaky či stavebně technické uspořádání, ale posuzoval, zda žalovaný správní orgán dospěl ke správnému závěru, že předmětný objekt („betonárka“) je stavbou. V daném případě nejsou žádné pochybnosti o tom, jaká stavba, jaké dílo bylo nařízeno odstranit. Již stavební úřad v prvostupňovém rozhodnutí ze dne 6. 10. 2003 uvádí, že jde o betonárku vzniklou smontováním jednotlivých segmentů (tj. nosná rámová ocelová konstrukce, opláštění a zastřešení technologické části, zásobní sila, montované opěrné stěny skladového hospodářství šterkopísku a kameniva, buňka velínu, sklad příměsí do betonu, nádrže recyklačního zařízení), které byly na místě osazeny, upraveny, připojeny a vybaveny technologií, a celé toto stavební dílo bylo napojeno na areálové rozvody vody a elektřiny. Takto správním orgánem zjištěné a popsané dílo stěžovatel nenapadl. Napadl hodnocení tohoto díla jako stavby ve smyslu stavebního zákona. Nesouhlasil tedy s právním hodnocením díla jako stavby a proto předkládal jako listiny znalecké posudky vypracované P. R. a Ing. P. H., protože, podle něj, oba znalci dospěli ke shodnému závěru, že se v daném případě jedná o mobilní přemístitelné zařízení bez pevných základů, které nelze označit jako betonárka; podle stěžovatele z posudků vyplynulo, že nešlo o stavbu ve smyslu stavebního zákona. Naopak celé toto dílo hodnotily rozhodující správní orgány jako stavbu ve smyslu § 139b odst. 1 stavebního zákona. Stejně tak posuzoval celé dílo jako stavbu městský soud a ani Nejvyšší správní soud, jak vyjádřil už výše, nemá o tomto jeho závěru pochybnosti. Nejvyšší správní soud proto souhlasí se závěrem městského soudu o tom, že na posouzení věci názory a závěry vyslovené v posudcích P. R. a Ing. P. H., nemohly mít žádný vliv.

Stěžovatel je názoru, že vzhledem k okolnostem konkrétního případu by nařízení odstranění stavby bylo v rozporu s dobrými mravy a v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 17. 4. 2002, sp. zn. Cdo 432/2002, dle kterého je třeba účelnost odstranění neoprávněně zřízené stavby hodnotit vždy s přihlédnutím ke všem okolnostem a k povaze každého jednotlivého případu. V rámci této volné úvahy soud musí přihlížet také k tomu, zda by odstranění stavby nebylo v rozporu s dobrými mravy, kdy se přihlíží zejména k povaze a rozsahu hospodářské ztráty, která by odstraněním stavby vznikla Soud musí v těchto případech porovnat

hospodářskou a jinou ztrátu, která by odstraněním stavby vznikla, se zájmem na dalším využití stavby. Městský soud měl dle názoru stěžovatele celou věc posoudit v intencích výše uvedeného judikátu.

Nejvyšší soud České republiky ve svém rozsudku ze dne 17. 4. 2002, sp. zn. Cdo 432/2002 konstatoval následující :

„Z § 135c ObčZ vyplývá, že nelze nařídít odstranění stavby tam, kde to není účelné. Účelnost odstranění neoprávněně zřízené stavby je třeba vždy hodnotit objektivně, tj. s přihlédnutím ke všem okolnostem a povaze každého jednotlivého případu. V rámci této volné úvahy soud musí přiblížit také k tomu, zda by odstranění stavby nebylo v rozporu s dobrými mravy (§ 3 odst. 1 ObčZ). Přiblíží se zejména k povaze a rozsahu hospodářské ztráty, která by odstraněním stavby vznikla, k tomu, zda vlastník stavby a jeho rodina ve stavbě bydlí či nikoliv, jaký je rozsah zastavěného pozemku, zda vlastník stavby věděl, že staví na cizím pozemku či naopak, zda stavěl v dobré víře, že mu pozemek patří a teprve dodatečně podle geodetického zaměření a podle provedené opravy zjistil opak. Soud musí v těchto případech porovnat hospodářskou a jinou ztrátu, která by odstraněním stavby vznikla, se zájmem na dalším využití stavby. Je třeba přihlédnout i k důvodům, pro které vlastník pozemku řádně nezakročil proti neoprávněné stavbě v době její realizace a pokud vlastník pozemku o neoprávněné stavbě věděl též k době, která od zřízení stavby uplynula. Nelze předvídat všechny okolnosti, které bude nutno při rozhodování o neoprávněné stavbě vzít v úvahu. Soud musí pečlivě přihlédnout ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a vzniklou situaci komplexně zhodnotit.

V případě, že vlastník pozemku od počátku o neoprávněné stavbě věděl a bez vážného důvodu se u stavebního úřadu nebo u soudu nedomáhal zastavení stavebních prací a brání se až po dokončení stavby, je třeba zvážit, zda jeho jednání není šikanou a zda by rozhodnutí o odstranění stavby nebylo v rozporu s dobrými mravy.

V dané věci vyšlo najevo, že účastníci na obou stranách sporu vzájemně zasahují do vlastnického práva k pozemkům tím, že na nich mají zřízeny neoprávněné stavby. Soudy správně konstatovaly, že žalovanými navrhované vzájemné vyrovnání nároků směnou pozemků není proti vůli žalobce možné. Avšak tato okolnost byla právně významná při posouzení otázky, zda je na místě, a to i s přihlédnutím k dobrým mravům, rozhodnout o odstranění stavby žalovaných.“

Ze zde uvedené části odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu je patrné, že šlo o nárok na odstranění neoprávněné stavby podle ustanovení § 135c odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, kdy řízení o vypořádání neoprávněné stavby je řízením, kde z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.

V nyní projednávané věci je přezkoumáváno rozhodnutí městského soudu o zamítnutí žaloby proti rozhodnutí žalovaného o nařízení odstranění stavby dle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Stěžovatelem citovaný judikát se tak opět projednávané věci a posuzovaných otázek nedotýká.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal kasační námitky stěžovatele důvodné, proto po přezkoumání napadeného rozsudku kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud již věc přezkoumal meritorně, nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.). Žalovanému, který měl v tomto stadiu řízení úspěch a vzniklo mu právo na náhradu nákladů řízení, náklady řízení nevznikly, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává. Osoby zúčastněné na řízení – obchodní společnost NEXIMA, a. s. a p. M. V., nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť dle § 60 odst. 5 s. ř. s. osoba na řízení zúčastněná má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V řízení o kasační stížnosti soud zúčastněným osobám žádnou povinnost neuložil.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2009

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu